

UNGDOM

UNG/2002 nr. 4, side 12-13.

Udskriv side

TEKST: JAKOB WILLADSEN ©

Har ungdommen en stil? Nej, den har 30-40 forskellige!

UNG har spurgt reklamemanden Jørn Duus - ham fra tv-udsendelsen "Kender du typen" - om han ser nogle typiske trends i tiden hos de unge.

- Det er næsten umuligt at sige noget om, hvor ungdomskulturen bevæger sig hen i øjeblikket, for der er jo ikke bare én. I reklamebranchen opererer vi med 30-40 forskellige livsstile indenfor ungdomskulturen. Man kan jo bare prøve at bevæge sig ud på en ungdomsskole, et gymnasium eller en teknisk skole, så vil man kunne iagttage nogle af de forskellige ungdomskulturer.

Selvfølgelig er noget mere trendy end andet, men det kommer igen an på, hvor i landet man befinder sig. Det er klart, at der er forskel på at vokse op i København og så i et meget kristent område i Vestjylland. Der er nogle livsstilformer, som er mere hyppige på landet end i byen og omvendt. Man skal bare ikke tro, at man kan generalisere og sige, at hvis man kommer fra byen, så er man sådan, og hvis man kommer fra landet, så er man sådan. Når det kommer til stykket, så har det nok mindre med geografi at gøre, end man umiddelbart skulle tro.

Men hvis vi taler om livsstil og den ydre fremtoning – altså det vi kan observere - så kan man godt sige, at grænserne for det tilladte har udvidet sig noget i forhold til tidligere.

"De bliver bombarderet med sex og porno"

Tager vi fx et emne som sex, så skulle man umiddelbart tro, at det påvirker de unges forhold til sex, at de bliver bombarderet så meget med sex og porno fra både tv og internettet og andre medier. Men jeg er bare ikke sikker på, at det forholder sig sådan. Jeg tror egentlig, at i det private rum foregår det stort set på nøjagtig samme måde som tidligere - med samme uskyldighed, generthed, nervøsitet og ømhed. Vi skal passe på, at vi ikke bare sætter lighedstegn mellem mængden af påvirkninger og det, de unge rent faktisk foretager sig.

Når det gælder de unges forhold til alkohol - sikkert også cigaretter og andre sjove ting - så er der gennem de senere år sket en markant holdningsændring, men det tror jeg bare ikke, at vi kan klandre de unge for. Vi har at gøre med en generation af unge, som til en vis

grad har usikre forældre. Og det betyder, at de unge må ud og prøve alle mulige ting mellem himmel og jord, hvor de selv må definere deres egen frihed. Rammerne for den defineres heller ikke.

" Mange unge kan ikke styre alkohol "

Alkohol har den rolle, at den skal gøre os mindre generte og mere fri, og det gør den jo også, hvis vi ellers kan styre det. Problemet er bare, at det er der mange unge, som ikke kan. Man kan selvfølgelig vælge at sige, at det er reklamebranchens eller skolens skyld, når de unge drikker for meget, men jeg tror, det mest afgørende er, om forældrene har været i stand til at opdrage deres børn til et moderne samfund, som er fyldt med påvirkninger.

Samfundet kan selvfølgelig lave nogle regler for, hvor gammel man skal være for at kunne købe alkohol, men vil de unge have fat i det, så kan de få fat i det hvorsomhelst og nårsomhelst. Hvis samfundet virkelig ønsker at sætte effektivt ind mod det stigende alkoholforbrug hos de unge, så mener jeg, det først og fremmest er forældrene, man skal gribe fat i.

" Tatovering og piercing er ved at blive gammeldags "

Personligt kan jeg ikke blive forarget over piercing eller tatovering, jeg kan bare fraråde det. Som multikunstneren Erik Clausen engang sagde: "Når I bliver 50, så er den tatovering, I fik som unge, stor som et vejskilt og ser ud af helvede til". Men hvis jeg selv var født i 1987 eller i et andet land eller var indianer, så ville jeg sikkert også have haft én.

Det, som man ønsker at markere, er nogle personlige mærker, og det er vældig vigtigt for unge mennesker at sende sådanne signaler af sted – altså fortælle at man er noget særligt. Og når man ikke har fået sat så mange rammer fra sine omgivelser, så må man jo prøve at definere sig selv på en anden måde. Og det kan man så gøre ved at iscenesætte sig selv med eksempelvis piercing og tatovering.

Jeg mener dog ikke, at man skal forveksle denne selviscenesættelse med, at de unge er blevet mere egoistiske. Det er noget vrøvl. De unge har masser af sociale fællesskaber. Det foregår bare på en helt anden måde end tidligere.

Desuden lever vi jo i en meget billedlig tid, hvor mange gerne vil føre sig frem og helst være noget helt særligt i forhold til andre. Det interessante er bare, at mange andre tænker præcis på samme måde og derfor også gør præcis de samme ting, men sådan har det nok altid været.

Men jeg er nu ikke så sikker på at den nye generation vil pierce og

tatovere sig så meget. For nu har det jo været trendy i de sidste 5-10 år, og mon ikke det snart er ved at blive lidt gammeldags. Jeg tror også, at vi på et eller andet tidspunkt vil få en moralsk modtræk mod den megen frihed, som vi ser i dag. Normalt plejer det jo at gå sådan, at når noget er blevet drevet lidt langt ud, så vender bøtten på et tidspunkt.

Sig din mening eller fortæl din historie i: [Debatten om ungdom](#)

UNGDOM

UNG/2002 nr. 4, side 14-15-16-17.

Udskriv side

TEKST: JAKOB WILLADSEN ©

Unge og stil

UNG har mødt fire 10. klasse elever fra Tre Falke Skolen på Frederiksberg. Hvad forbinder de med stil, og hvordan har de fundet frem til deres egen personlige stil?

For mig er stil overflade

Stine: - Når jeg hører ordet stil, så kommer jeg til at tænke på overflade og noget, som ikke ligger særlig dybt. Og at for mange sætter folk i bås ud fra deres stil.

Indirekte kan vi nok ikke undgå at blive en del af en eller anden trend, men vi behøver jo ikke blive modeslaver. Man kan sagtens være med på moden, men så synes jeg bare, at det er fedest, hvis det også er udtryk for ens egen stil. For vi ved jo udmærket godt, at der sidder nogen bag ved det hele og forsøger at tjene penge på os. Jeg mener selv, at jeg vælger ud fra min egen stil og ønsker ikke at efterligne et eller andet idol. Hvorfor skal man dog ligne en anden?

Men vi er unge i en tid, hvor der er langt flere muligheder end tidligere. Derfor kan vi vælge mellem så utrolig mange tilbud og stilarter - ja, selv silikonebryster kan man vælge, hvis man ikke er tilfreds med sine egne. Men jeg tror, at vi skal vælge at se det som en lang række muligheder, vi får stukket op i ansigtet. Herudfra skal vi sortere og tage de ting, vi kan lide, og lade resten være.

Jeg tror ikke, at man kan sige, at man ryger eller drikker mere eller mindre, bare fordi man tilhører en bestemt stil eller type. Og det uanset om man går i Gucci-tøj eller løber rundt med en hanekam. Det er alle typer, der ryger og drikker, og jeg vil ikke være med til at dele folk op i kategorier alt efter, hvilken stil de tilhører.

Men selvfølgelig er der da nogen, der ønsker at signalere et og andet ved at gå klædt på en bestemt måde. For eksempel de piger, der går meget afklædte rundt. De har åbenbart brug for at få bekræftet på den måde, at de er dejlige. Det forstår jeg så ikke helt.

Svært at være alene med en stil

Amira: - Folk lægger alt for meget i det, de ser, og dømmer straks ud

fra det. Hvis man ser ud på en bestemt måde, så er man nok voldelig og sikkert én af dem, der kaster med sten. Hvis man fx forestiller sig to piger, hvor den ene er hiphopper og den anden er totalt stilet, så vil folk ofte opfatte hiphopperen som sådan én, der bare fjoller rundt, mens den tjekkede pige vil blive opfattet som den søde og perfekte. Måske er det i virkeligheden lige omvendt.

På den gamle skole, hvor jeg gik, fik vi en ny fyr i klassen, som var skater-typen, mens alle andre gik i lidt mere normalt tøj. Jeg ved ikke, om han blev mobbet, men efter et par måneder så han pludselig ud som alle andre i klassen. Egentlig mener jeg, at han burde have beholdt sin egen stil, hvis han altså følte for det, men det var nok svært at stå alene.

Da jeg var mindre, var jeg måske også lidt af en skater-type, men jeg blev aldrig rigtig god til at skate, så jeg holdt op igen. Bagefter mente folk, at jeg havde skiftet personlighed, bare fordi jeg skiftede tøjstil, og det var jo helt latterligt.

I dag synes jeg ikke, at jeg tilhører nogen bestemt gruppe eller type. Min stil er nok lidt forskellig alt efter situationen. Jeg dyrker heller ikke nogle bestemte idoler, men til gengæld er min storesøster lidt et forbillede for mig, fordi jeg synes, hun er rigtig sej.

Jeg har valgt at være hiphopper

Mo (Michael): - Jeg synes, det er lidt tåbeligt, hvis man bare følger moden, for så er det jo ikke ens egen stil. Så er det bare noget, man gør for at være lige som alle andre. Jeg er selv hiphopper, men det er jeg, fordi jeg selv har valgt det og føler for det. Det er en del af mig, og det har jeg tænkt mig at være en del år fremover.

Men jeg ved da godt, at på et eller andet tidspunkt stopper det. For jeg kan nok ikke komme som hiphopper, når jeg engang skal ud og søge et rigtigt arbejde. Nogle gange så tænker jeg på, at når jeg bliver voksen, så vil jeg tænke tilbage på min tid som hiphopper, og måske vil jeg gerne være sådan igen, men det kan nok ikke lade sig gøre.

Mange folk tror, at hvis man er hiphopper, så er man automatisk også hashryger, fordi vi lytter til rapperne, som ofte rapper om hash og sprut og den slags. Jeg har prøvet at ryge hash, men det synes jeg ikke var specielt fantastisk. Til fester kan jeg godt finde på at drikke mig fuld, fordi jeg synes det er sjovt – men kun til den grænse, hvor jeg stadig kan kontrollere mig selv. Men jeg kender mange hiphoppere, som hverken ryger eller drikker. Jeg ryger fx ikke.

Der er også nogen, der mener, at hvis man er hiphopper eller punker, så dyrker man mere sex, fordi vi måske snakker mere åbent om det. Men vi kan jo sagtens sige en masse ting - og så i virkeligheden mene

og gøre noget helt andet.

På arbejde er jeg ikke hiphopper

Christopher: - Det er svært at sige, hvor man får sin stil fra, for det bliver jo hurtigt en del af ens personlighed. Jeg føler mig som 100 procent hiphopper og har det helt fint med det. For mig har det mest med musikken at gøre og så måden, vi udtrykker os på.

Men næsten hver dag har jeg også en periode, hvor jeg ikke er hiphopper – ikke udadtil i al fald – for jeg arbejder ved siden af skolen i et stort supermarked, hvor vi alle bærer uniform. Men det er fint nok, for når jeg så har fri, så kan jeg gøre, som jeg vil.

Desværre er der mange, som tror, at vi går rundt og laver ballade, bare fordi vi har vores hiphop bukser på.

Stil og stoffer?

Når vi siger "Sex, Drugs and Rock'n'Roll", tænker vi mest på 1960'ernes rockstjerner, der brugte masser af stoffer, især heroin. Mange af dem døde af det. Hiphop, som sammen med breakdance og graffiti opstod blandt sorte i New York i slutningen af 70'erne, startede med at være stærkt kritiske overfor narkotikamisbrug. Men i 90'erne begyndte mange i miljøet omkring Gangsterrappen at tage marihuana, og det blev et af denne kulturs stiltræk. House/techno-kulturen startede i 1980'erne, og brugen af ecstasy dukkede op i forbindelse med "rave parties".

Det ser altså ud som om, at de forskellige stoffer signalerer forskellig stil: nogen drikker alkohol, nogen andre ryger pot eller hash, endnu andre tager ecstasy og speed. Men det er faktisk ikke rigtigt. I Danmark er det tit de samme unge, der ryger cigaretter dagligt, er storforbrugere af alkohol, har prøvet at ryge hash og måske har prøvet et eller flere andre stoffer.

Hvor meget ryger og drikker unge egentlig?

I tv og aviser tales der om, at alt for mange unge ryger, drikker for meget alkohol og eksperimenterer med hash. De udsætter sig selv for en alvorlig sundhedsrisiko og mange har oplevet problemer som skænderier, vold, kriminalitet og uønsket sex.

Men hvor mange blandt de 16-årige unge er det egentlig, der ryger dagligt, drikker meget alkohol eller har prøvet at ryge hash? UNG har kigget lidt i statistikkerne.

Hvor mange 16-årige ryger dagligt?

	Drenge	Piger
Ryger cigaretter dagligt	15%	18%
Ryger ikke dagligt	85%	82%

Hvor meget alkohol har 16-årige drukket inden for den seneste uge?

	Drenge	Piger
Har ikke drukket i den sidste uge	32%	35%
Har drukket 1 – 5 genstande i den sidste uge	12%	28%
Har drukket mere end 5 genstande i den sidste uge	56%	39%

En genstand svarer til en almindelig øl, et glas vin eller 4 cl spiritus

Hvor mange 16-årige har prøvet at ryge hash nogensinde?

	Drenge	Piger
Har prøvet at ryge hash	19%	13%
Har ikke prøvet at ryge hash	81%	87%

Kilde: Kræftens Bekæmpelse og Sundhedsstyrelsen, 2002

Sig din mening eller fortæl din historie i: [Debatten om ungdom](#)